

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΦΡΟΝΤΙΖΩ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1. Οικολογία -Παγκόσμια και Τοπική κληρονομιά

«Το δάσος , πηγή ζωής»

5^ο Νηπιαγωγείο Φλώρινας

Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων

ΣΧΟΛΕΙΟ	5ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	ΤΜΗΜΑ 1ο , 2ο	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ: 2022-2023
Θεματική	Φροντίζω το Περιβάλλον	Υποθεματική	Οικολογία -Παγκόσμια και τοπική Φυσική κληρονομιά
ΒΑΘΜΙΔΑ /ΤΑΞΕΙΣ (	Νηπιαγωγείο		
Τίτλος	«Το δάσος , πηγή ζωής»		
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	Οι δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου αποτελούν συνδυασμό των δεξιοτήτων του 21ου αιώνα, των δεξιοτήτων του νου και των δεξιοτήτων ζωής όπως: 1. Καλλιέργεια κριτικής σκέψης, δημιουργικότητας, συνεργασίας και δεξιοτήτων επικοινωνίας 2. Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, Υπευθυνότητα, 3. Δημιουργική, παραγωγική, ολιστική σκέψη, αναστοχασμός και 4. Ψηφιακές δεξιότητες		

«Τι γνωρίζουμε για το δάσος;»

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Στόχος του εργαστηρίου ως προς το θέμα είναι οι μαθητές

1. να εκφράσουν τις πρότερες γνώσεις τους σχετικά με το θέμα ή τις υποθέσεις τους σχετικά με αυτό [«τι σκέφτονται, όταν ακούνε τη λέξη «δάσος»],
2. να οδηγηθούν σταδιακά και με τη βοήθεια εποπτικού και ψηφιακού υλικού για τα οφέλη που μας προσφέρει το δάσος
3. Σύνδεση με την τεχνολογία προβολή βίντεο από το YouTube προετοιμάζοντας σωστά τους μαθητές στην ορθή και παραγωγική χρήση του Διαδικτύου

Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)

Με αφορμή την επίσκεψη μαθητή/μαθήτριας στο δάσος και φέρνοντας το αγαπημένο του/της βιβλίο «Μια φορά και έναν καιρό... σε ένα δάσος μαγικό» των Εκδόσεων "Παιδιά εν Δράσει" μοιράζεται τις εμπειρίες του/της μαζί μας.

Συζητάμε και λέμε τις εντυπώσεις μας, αποφασίζουμε με τα παιδιά να ασχοληθούμε με το δάσος και να δούμε τι ξέρουμε και τι μπορούμε να μάθουμε.

Από τυχόν επισκέψεις τους με τους γονείς τους, εκπομπές που είδαν στην τηλεόραση, παραμύθια και διηγήσεις, συγκεντρώνουμε τις γνώσεις τους, τις καταγράφουμε και τις τοποθετούμε σε ένα ιστόγραμμα, με τίτλο: "Τι γνωρίζουμε για το δάσος".

Ο/η εκπαιδευτικός προβάλλει το βίντεο με τίτλο: [«Βόλτα στο δάσος»](#) και ζητάει από τους μαθητές να καταγράψουν ήχους και εικόνες.

Παρακολουθώντας το βίντεο [«Το δάσος»](#) μαθαίνουμε περισσότερα για το δάσος! (τι είναι το δάσος και από τι αποτελείται, για τα διάφορα είδη δασών, για όσα μας προσφέρουν τα δάση και για τη σημασία της προστασίας τους).

Τέλος ζητάμε από τα παιδιά να ζωγραφίσουν το δάσος όπως αυτά το φαντάζονται!!!

«Ποιος άλλος μένει στο δάσος;»

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Στόχος του εργαστηρίου είναι: ως προς το *θέμα* οι μαθητές

1. να έρθουν σε μια πρώτη επαφή με το δάσος και τη βιοποικιλότητά του.
2. να αναγνωρίζουν τα ζώα που κατοικούν στο δάσος.
3. να εκτιμήσουν τα δασικά οικοσυστήματα

Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)

Παρουσιάζονται τα ζώα του δάσους μέσα από το παραμύθι του ΚΠΕ Καστοριάς [«Ποιος άλλος μένει εδώ;»](#) καθώς και από το ψηφιακό βιβλίο [«Τα ζώα του δάσους παρουσιάζονται»](#) της Ανθής Ζήση.

Μαθαίνουμε αινίγματα για τα ζώα του δάσους με την βοήθεια καρτελών (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι).

Παίζουμε [παιχνίδια](#) μνήμης . Όλα τα παιδιά συνεργάζονται και αλληλοεπιδρούν

Δημιουργούμε παζλ με το [jigsawplanet](#) και στην συνέχεια [παίζουμε](#) με αυτό.

Ακούμε το παραμύθι: [«Ένας πολύ γλυκός λύκος!»](#) και συζητάμε με τα παιδιά για το πώς παρουσιάζονται οι λύκοι στα περισσότερα παραμύθια που γνωρίζουμε και αν υπάρχουν “καλά” και “κακά” ζώα.

Αντιστοίχιση αριθμών- ποσοτήτων. Παίζουμε το διαδικτυακό, μαθηματικό παιχνίδι, [«Αριθμητική με ζώα του δάσους»](#) στο οποίο πρέπει να μετράτε τα ζώα που δείχνει κάθε φορά η καρτέλα!!!

Δίνουμε φύλλα εργασίας. Παράρτημα Ι

Παίζουμε διάφορα ομαδικά ψυχοκινητικά παιχνίδια, όπως: "Λύκε, λύκε, είσαι εδώ;", "Θα πάω για αρκούδες", "Αλεπού, κυρά αλεπού, τι ώρα είναι;"

«Η προσφορά και τα οφέλη του δάσους»

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Στόχος του εργαστηρίου είναι ως προς το θέμα: οι μαθητές να αναγνωρίσουν τα οφέλη του δάσους

- Τα δάση μας βοηθούν να αναπνέουμε. Αντλούν οξυγόνο που χρειαζόμαστε για να ζήσουμε και απορροφούν το διοξείδιο του άνθρακα που εκπνέουμε.
- Είναι κάτι περισσότερο από δέντρα. Στα δάση ζουν σχεδόν το ήμισυ όλων των γνωστών ειδών. Και άνθρωποι ζουν εκεί.
- Δημιουργούν δροσιά.
- Δημιουργούν βροχή και κρατούν τη γη δροσερή.
- Καθαρίζουν τον βρώμικο αέρα.
- Καταπολεμούν τις πλημμύρες.
- Μας δίνουν τρόφιμα, φάρμακα, κάνουν καλό και ομορφαίνουν τον πλανήτη μας.

και να αντιληφθούν ότι κάποιες ανθρώπινες δραστηριότητες δημιουργούν κινδύνους για το δάσος

Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)

Δείχνουμε τους πίνακες από το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

- Τι μας προσφέρει το δάσος;
- Τι μας δίνει το ξύλο;

Μιλάμε για τα οφέλη του δάσους στη ζωή του πλανήτη μας (οξυγόνο, καθαρό περιβάλλον, ξυλεία, φρούτα, καρπούς, φάρμακα, σπίτι για τα ζώακια, κ.λ.π.) και που χρησιμοποιούμε το ξύλο των δέντρων, τι μας δίνει;

Παρακολουθούμε δύο ξενόγλωσσα βίντεο

- πώς φτιάχνεται το χαρτί <https://www.youtube.com/watch?v=7IP0Ch1Va44>
- πώς φτιάχνεται και πώς ανακυκλώνεται το χαρτί <https://www.youtube.com/watch?v=7IP0Ch1Va44>

Παρακολουθούμε την παρουσίαση [«Η αξία του δάσους»](#)

Επίσης παρακολουθούμε το βίντεο [«Το δάσος που αγαπάμε και προσέχουμε»](#)

Ακούμε το τραγούδι [«Συμφωνία με ένα δέντρο»](#) βασισμένο στο ποίημα του Γιάννη Κρόκου.

Διαβάζουμε το εκπληκτικό παραμύθι: [«Το δέντρο που έδινε»](#), του Σελ Σιλβερστάιν και ζωγραφίζουμε ό,τι μας έκανε εντύπωση από το παραμύθι.

Φύλλα εργασίας ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

«Κίνδυνοι που απειλούν το δάσος και πώς μπορούμε να το προστατεύσουμε»

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Στόχος του εργαστηρίου είναι ως προς το θέμα: οι μαθητές να ευαισθητοποιηθούν και κατανοήσουν τη σοβαρότητα των απειλών που αντιμετωπίζουν τα δάση όπως η ατμοσφαιρική ρύπανση, η υποβάθμιση του εδάφους, ο αυξανόμενος αριθμός δασικών πυρκαγιών, τα απορρίμματα καθώς και η κακή διαχείριση της δασικής κληρονομιάς μας να προτείνουν λύσεις - να αναλογιστούν την προσωπική τους ευθύνη για την καλύτερη προστασία της φυσικής μας κληρονομιάς.

Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)

Παρακολουθούμε το βίντεο με το παραμύθι: [«Το μικρό λυκάκι φροντίζει το δάσος»](#) του Antoon Krings σε απόδοση του Φίλιππου Μανδηλαρά και καταλαβαίνουμε πόσο σημαντικό είναι το δάσος για τη ζωή μας και τον πλανήτη μας. Έτσι λοιπόν, λέμε κι εμείς τις δικές μας ιδέες σχετικά με το τι μπορούμε να κάνουμε για να το προστατεύσουμε

Αναφερόμαστε και σε άλλους κινδύνους που απειλούν το δάσος

Δίνουμε κατάλληλο οπτικό υλικό ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

- Παρακολουθούμε το βίντεο [«Καταστροφή των δασών Παπανικολάου Αλεξάνδρα»](#) και έπειτα το σχολιάζουμε. Τίθενται ερωτήσεις, όπως:
  - ποια νομίζετε ότι είναι τα οφέλη του δάσους;
  - πού οφείλονται οι πυρκαγιές στο δάσος;
  - Εκτός από τις ανθρώπινες δραστηριότητες που αλλού οφείλονται;
  - τι συμβαίνει όταν το δάσος παίρνει φωτιά;
  - η καταστροφή ενός δάσους τι συνέπειες έχει για τη ζωή του ίδιου του δάσους αλλά και για τη ζωή του ανθρώπου;
  - με ποιους τρόπους μπορούμε να βοηθήσουμε;

Παρακολουθούμε το εκπαιδευτικό βίντεο [«ΠΡΟΛΗΨΗ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ»](#) καθώς και βασικές οδηγίες του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας [«Δασικές πυρκαγιές: Οδηγίες προστασίας»](#) για να προστατευτούμε και εμείς και το δάσος.

Παρατηρούμε στον πίνακα του G. W. Backhouse φοβισμένα ζώα που προσπαθούν να ξεφύγουν από πυρκαγιά, και σχολιάζουμε τι συμβαίνει, πώς νιώθουν τα ζώα και πώς ο καθένας μας. Έπειτα, μεταφέρουμε τις απαντήσεις μας σε αντίστοιχο φύλλο εργασίας. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.

Καλούμε την Πυροσβεστική Υπηρεσία για ενημέρωση.

«Αναλαμβάνουμε δράση -Αξιολόγηση»

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Στόχος του εργαστηρίου είναι: οι μαθητές να προβούν με την καθοδήγηση και υποστήριξη του/της νηπιαγωγού σε οργανωτική, αναλυτική και παραγωγική επεξεργασία των συλλεγμένων δεδομένων της θεματικής ενότητας να προτείνουν σχετικές με το πρόγραμμα δράσεις ,να αναστοχαστούν γύρω από τις δραστηριότητες που υλοποίησαν

Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)

Γίνεται συζήτηση στην ολομέλεια και δημιουργία του τελικού εννοιολογικού χάρτη με στόχο την καταγραφή και τεκμηρίωση της νεοαποκτηθείσας γνώσης των παιδιών .Αξιοποιείται η ρουτίνα σκέψης: «Τότε νόμιζα – Τώρα ξέρω» και οι μαθήτριες συγκρίνουν με τον αρχικό.

Θέτουμε τον προβληματισμό: «Τι μπορούμε να κάνουμε εμείς για να προστατεύσουμε το δάσος;».

Οι μαθητές/τριες οργανώνουν μια έκθεση των ατομικών και ομαδικών τους εργασιών που προέκυψαν από τα εργαστήρια με καλεσμένους τους γονείς και κατόπιν σε συνεργασία με τους γονείς και τον Δήμο φυτεύουν δέντρα στην αυλή του σχολείου μας

Στην συνέχεια προβαίνουν σε καμπάνια με στόχο να ενημερώσουν εκτός από τους γονείς τους, τους μαθητές/τριες άλλων νηπιαγωγείων και την τοπική κοινωνία για τους τρόπους προστασίας του δάσους ώστε να ευαισθητοποιηθούν για την αλλαγή κάποιων συνηθειών που δημιουργούν κινδύνους στο δάσος. δημιουργώντας αφίσσα και γράφοντας τα δικά τους μηνύματα

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις /Βιβλιογραφία

Εκπαιδευτικό Υλικό: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι/

Συνδέσεις /Βιβλιογραφία: Εντός των δραστηριοτήτων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Εργαστήριο 2: Ανιγμάτα:

ΤΑ ΖΩΑ

ολεπού

ΑΙΝΙΓΜΑ

Με το κρύο τη φοράει,
 με τη ζέστη τη μαδάει.
 Τι είναι;

ΑΙΝΙΓΜΑ

Στα ψηλά φτερουγίζει,
 τα μικρά πουλιά κοιτάζει
 σα βολίδα κατεβαίνει
 και στα νύχια του τ' αρπάζει.
 Τι είναι;

γεράκι

ΤΑ ΖΩΑ

ελάφι

ΑΙΝΙΓΜΑ

Στο κεφάλι έχει κλαδιά
 και στα πόδια του φτερά.
 Τι είναι;

ΑΙΝΙΓΜΑ

Άσχημο, μεγαλόσωμο,
 με μια ματιά που δίνει,
 τη γη περιεργάζεται,
 ψοφίμι δεν αφήνει.
 Τι είναι;

γύπας

ΤΑ ΖΩΑ

ΑΙΝΙΓΜΑ

- Ντούκου, ντούκου μες
 στο δάσος.
 Ντούκου, ντούκου τι είν'
 αυτός ;
 -Ξυλοκόπος ξακουστός.
 Τι είναι;

Σιαμπροκουσφ

ΤΑ ΖΩΑ

κοτσύφι

ΑΙΝΙΓΜΑ

Τραγουδάει μελωδικά κι απ'
 τον κόρσκα έχει πάρει τα
 ολόμαυρα φτερά και στη
 μύτη κεχρημπάρι.
 Τι είναι;

ΑΙΝΙΓΜΑ

Έχει ξάδερφο το σκόλο δεν
 τον έχει όμως φίλο.
 Τι είναι;

λύκος

ΤΑ ΖΩΑ

αιτός

ΑΙΝΙΓΜΑ

Είναι το δυνατότερο απ' όλα
 τα πουλιά γι' αυτό και τα
 πετούμενα τον έχουν
 βασιλιά.
 Τι είναι;

ΑΙΝΙΓΜΑ

Περπατάει καμαροτά σε
 ραχούλες και σε πλάγια
 παρδαλή στολή φοράει κι
 έχει κόκκινα ποδάρια.
 Τι είναι;

πέρδικα

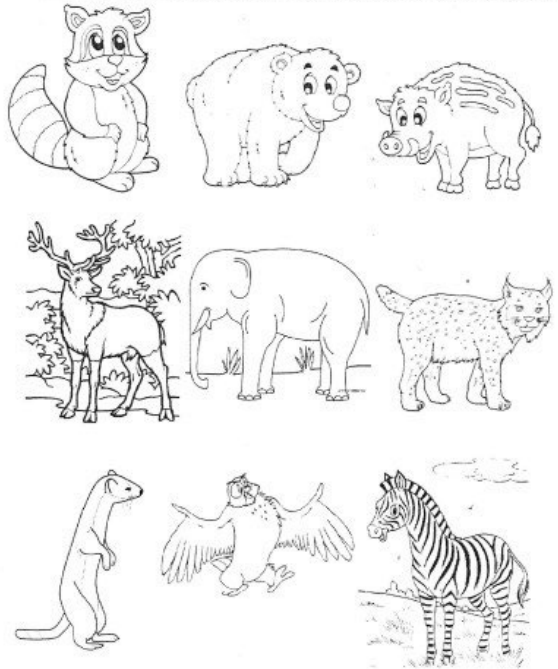

Εργαστήριο 2: Φύλλα εργασίας

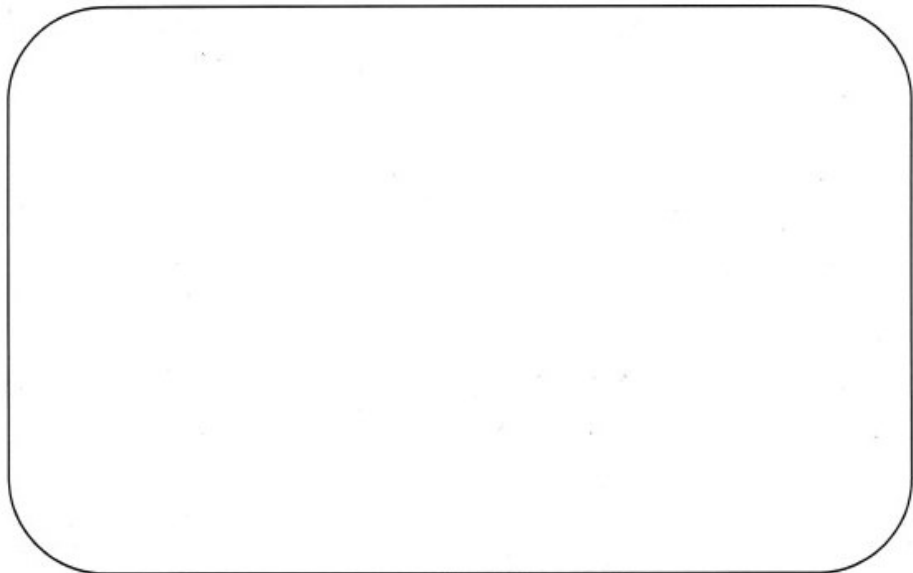
Όνομα : _____ Ημερομηνία : _____

Ζώα το δάσους - Χρωμάτισε μόνο τα ζώα που ζουν στα δάση του τόπου σου .

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: Μαρίνα Καραγιάννη-Παπαδοπούλου

Μες το δάσος περπατώ και εσένα συναντώ...!

Εργαστήριο 3

Χρωμάτισε μόνο ό,τι μας προσφέρει το δάσος.

143

Όνομα : _____ Ημερομηνία : _____

Τι προσφέρει το δάσος στους ανθρώπους και τα ζώα ; Χρωμάτισε μόνο τις σχετικές εικόνες.

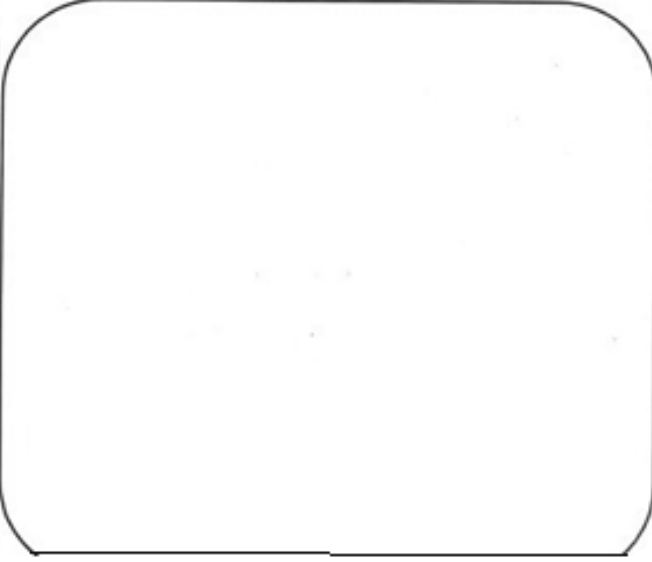
ΣΣΣ-ΑΝΘΗ - <http://www.teoygras.com>

Ζωγραφίζω όπως μπορώ μία εικόνα από το ποίημα...

Συμφωνία μ' ένα δέντρο

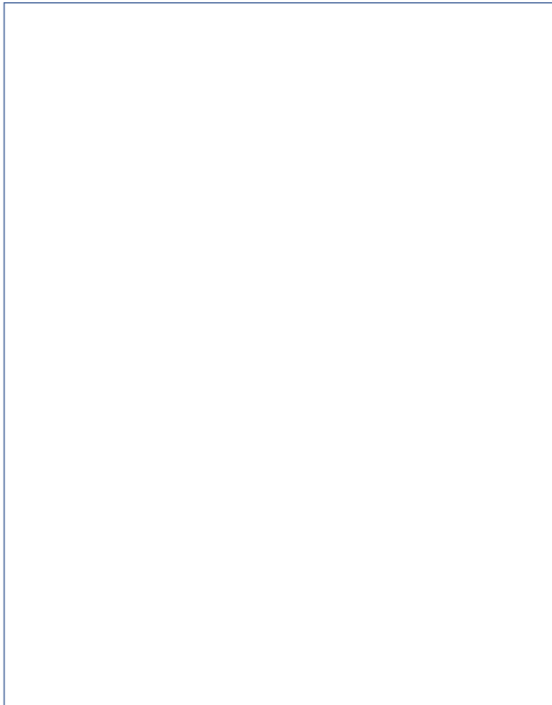
Έχω φίλο μου πιστό
 ένα δέντρο φουντωτό.
 Συμφωνία του 'γω κάνει
 με χαρά και με μέλιτα.
 Να του δίνω αγνό νερό.
 Να μου δίνει αυτό χορό.
 Να παίχνω τα πουλιά του.
 Να του λέω σ' αγαπώ.
 Να μου δίνει τον καρπό.
 Ν' αγαλιόζω τον κορμό του.
 Να με λέει κι αδερφό του.
 Και να ζήσουμε μαζί
 όσο ζω κι όσο θα ζει.

Γιώργος Κράβας

Όνομα .....

Ζωγράφισε ό,τι σου έκανε εντύπωση από το παραμύθι «Το δέντρο που έδινε», του Σελ Σίλβερστάιν

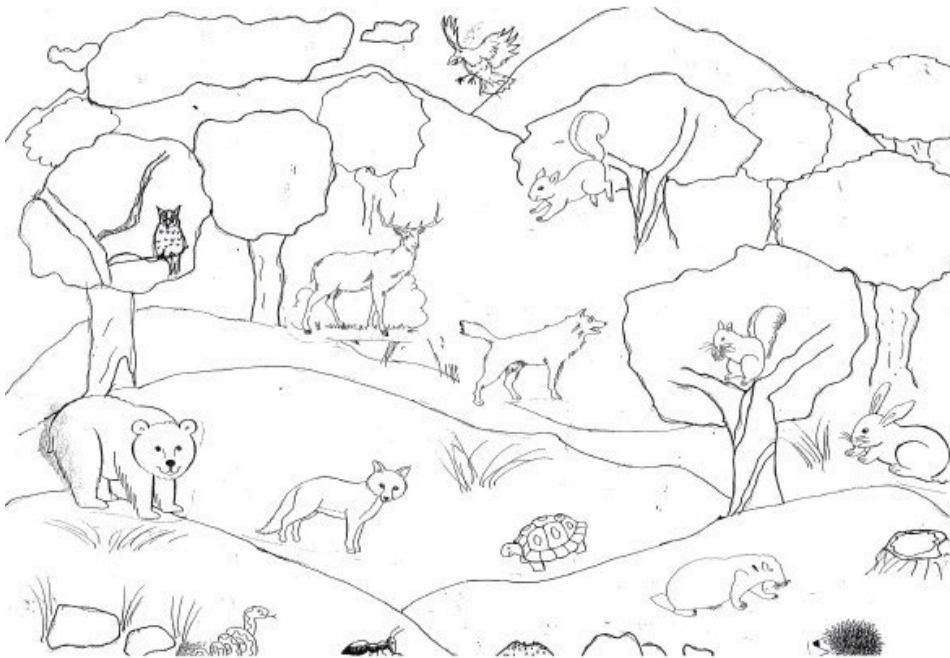
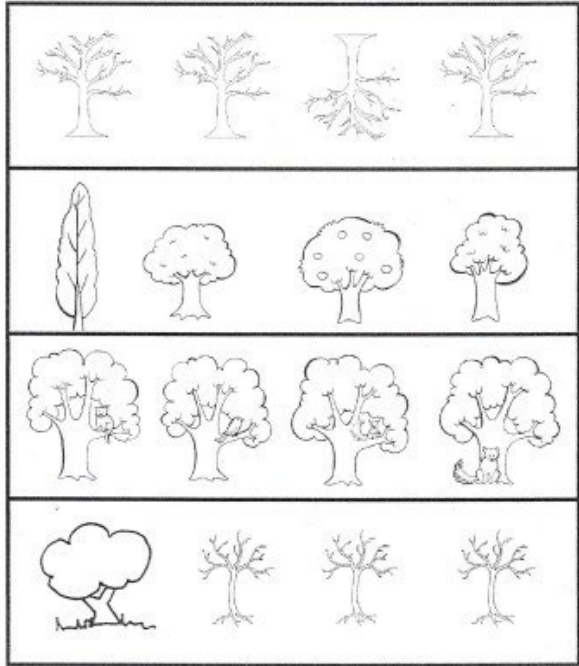

Όνοματεπώνυμο: _____

Ημερ: _____

Δέντρα

Σε κάθε σειρά ξεχώρισε αυτό που είναι διαφορετικό και βάλε το σε κύκλο. Εξήγησε γιατί είναι διαφορετικό. Χρωμάτισε όλα τα υπόλοιπα εκτός από αυτό.

Εργαστήριο 4

Οπτικό υλικό

πυρκαγιά

- κεραυνοί

σκουπίδια

- αποψίλωση

Εργαστήριο 4

Φύλλο εργασίας με τον Πίνακα του G. W. Backhouse

Όνομα :	Ημερομηνία :
Φωτιά στο δάσος : Φύλλο εργασίας για τη γλώσσα (προφορική επικοινωνία)	
Παρατήρησε προσεκτικά τον πίνακα ζωγραφικής του G. W. Backhouse , Φοβισμένα ζώα που φεύγουν από δασική πυρκαγιά ,και περιέγραψε τι βλέπεις , πώς νιώθουν τα ζώα και πώς νιώθεις εσύ.	

Φύλλα εργασίας

Όνομα :	Ημερομηνία :	
Φωτιά στο δάσος : Φύλλο εργασίας για τη μέλητη περιβάλλοντος		
Βάλε τις εικόνες στη σωστή χρονολογική σειρά . Από το καταπάρανο δάσος ως τη δεντρορύτιση .		
Από το δάσος 1	Πυρκαγιά αναμμένο 2	Πυρκαγιά 3
Οι δασοφυλακτές σε δράση 4	Το δάσος μετά τη φωτιά 5	Στη δεντρορύτιση - αναδάσωση 6

Ζωγραφίζουμε το δάσος πριν...και το δάσος μετά την πυρκαγιά...!	

